

Handläggare: Ann-Catrin Rönnqvist
Telefon: 08-508 09 527

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Yttrande med anledning av länsstyrelsens tillsynsbesök vid Riddargårdens vård- och omsorgsboende

Förslag till beslut

Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Mona Lindgren
avdelningschef

Sammanfattning

Länsstyrelsen genomförde i februari 2008 ett oanmält tillsynsbesök på Riddargårdens vård- och omsorgsboende. Länsstyrelsen riktar kritik mot Norrmalms stadsdelsnämnd för brister i dokumentationen som man anser medför brister i rättssäkerheten.

Länsstyrelsen lämnar i sitt beslut också synpunkter på personalens kunskaper om jämställdhet ur ett brukarperspektiv samt på att det inte finns riktlinjer för hur man ska hantera situationer där äldre kvinnor utsätts för våld.

I beslutet lämnades också synpunkter på att de äldre vid ett tillfälle under besöket lämnats ensamma i samband att personalen hjälpte andra boende. Med anledning av att hissarna på Riddargården är försedda med kodlås påpekar länsstyrelsen, (med utgångspunkt från SOSFS 1997:16), att inlåsning inte är tillåten.

Länsstyrelsen påpekar också att verksamheten måste säkerställa rutiner för hur fel och brister i verksamheten ska identifieras, dokumenteras, analyseras och åtgärdas.

Förvaltningen redovisar i föreliggande yttrande åtgärder som kommer att vidtas eller redan vidtagits med anledning av länsstyrelsens kritik.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom vård- och omsorgsavdelningen.

Stadsdelsförvaltningens pensionärsråd har vid sitt sammanträde den 21 april 2008 tagit del av länsstyrelsens beslut och förvaltningens yttrande i ärendet.

Bakgrund

Två av länsstyrelsens socialkonsulenter genomförde den 14 februari 2008 ett oanmänt tillsynsbesök vid Riddargårdens vård- och omsorgsboende.

I sitt beslut är länsstyrelsens kritisk mot brister i dokumentationen och som bedöms medföra brister i rättsäkerheten.

Beslutet grundas på länsstyrelsens bedömning inom följande områden:

- Jämställdhets integrering ur ett brukarperspektiv
- Brukarperspektiv
- Rättsäkerhet
- Självständighet
- Delaktighet och respekt för integritet
- Meningsfull tillvaro
- Övrigt kvalitetsarbete

Med anledning av sitt beslut begär länsstyrelsen ett yttrande från nämnden senast den 5 maj 2008.

Förvaltningens synpunkter

Jämställdhets integrering ur ett brukarperspektiv

Länsstyrelsens iakttagelser:

Utifrån begreppet jämställdhetsintegrering som innebär att verksamheten ska bedrivas så att de tjänster och den service som erbjuds medborgarna ska svara likaväl mot kvinnors som mäns utgångspunkter och behov, konstaterar länsstyrelsen att: Verksamhetschefen inte känner till om nämnden har antagit mål eller riktlinjer om jämställdhetsintegrering ur ett brukarperspektiv. I beslutet anges också att det inte finns några riktlinjer för ur man ska hantera situationer med våldsutsatta äldre kvinnor.

Förvaltningens svar:

Norrmalms stadsdelsförvaltning har upprättat en lokal handlingsplan, "Kvinnofrid-våld i nära relationer". Förvaltningen kommer snarast att påminna äldreomsorgens verksamheter om dokumentet.

Rättssäkerhet

Länsstyrelsens iakttagelser:

Länsstyrelsen har granskat 25 % av de aktuella akterna och konstaterar att det i hälften av dem finns en beställning eller kopia på det fattade beslutet samt att det finns en arbetsplan enligt SoL som kan jämföras med en genomförandeplan. I sitt beslut anger länsstyrelsen att det i beställning/beslut av insatsen saknas tillräcklig information för att verksamheten ska kunna upprätta en genomförandeplan. Av genomförandeplanen ska det framgå vilka behov och önskemål som ska tillgodoses samt när och av vem och på vilket sätt insatsen ska genomföras under dygnets alla timmar. Det ska även framgå när olika insatser ska följas upp och att den enskilde och eller dennes företrädare varit delaktiga i planeringen.

Vid länsstyrelsens besök var uppgifter om två personer sammanblandade i en akt.

Förvaltningens svar:

Förvaltningen konstaterar att länsstyrelsen lämnar synpunkter på den sociala dokumentationen utifrån beslut/beställning av insats samt utifrån den del av dokumentationen som beskriver utförandet av insatsen.

Under ledning av en internt utsedd projektledare pågår ett metodutvecklingsarbete med målsättningen att beslut och beställning tydligt ska spegla den enskildes behov och önskemål ur såväl fysisk, psykisk som existentiell synvinkel.

Vid Riddargården pågår arbete med införandet av det digitala dokumentationssystemet ParaSoL. Förvaltningen bedömer att införande av ParaSoL innebär en tydlig kvalitetsförbättring av den sociala dokumentationen.

Den sammanblandning av personuppgifter som länsstyrelsen noterade vid sitt besök åtgärdades så snart detta påtalades. Förvaltningen är av den uppfattningen att sammanblandningen var ett misstag och att all personal på enheten är medvetna om vikten av att den sociala dokumentationen förvaras på ett korrekt sätt.

Självbestämmande, delaktighet och respekt för integritet

Länsstyrelsens iakttagelser:

Länsstyrelsen beskriver i sitt beslut att personalen möter de äldre med respekt och omtanke samt visar respekt för de äldres integritet. Man bedömer också att kontinuiteten är god då det i huvudsak är kontaktpersonen som hjälper den äldre.

De brister man observerat i form av bristfälligt utformade genomförandeplaner kan ge brister i självbestämmande och delaktighet.

Förvaltningens svar:

Förvaltningen bedömer att det pågående utvecklingsarbetet med beställning och beslut samt införandet av ParaSoL kommer att öka kvaliteten på de genomförandeplaner som upprättas.

Trygghet och säkerhet

Länsstyrelsens iakttagelser:

Närstående som befann sig på enheten vid tillsynsbesöket uppgav att de känner sig trygga med boendet för sin närstående.

På en av enheterna noterade länsstyrelsen att de äldre som lämnats ensamma i det gemensamma utrymmet på en av enheterna blev oroliga. Personalen var vid det tillfället upptagen med att hjälpa andra boende. Länsstyrelsen påpekar därför att det måste säkerställas att de äldres behov uppmärksammas hela dygnet.

Hissdörrarna är försedda med kodlås, på en av enheterna fanns inte koden synligt angiven. Länsstyrelsen hänvisar i sitt beslut till SOSFS 1997:16 där det bland annat anges att inlåsnings inte får ske. Låsen till boendeenheterna skall vara av sådan beskaffenhet att de boende själva kan låsa upp.

Förvaltningens svar:

Att bereda äldre personer med demenssjukdomar en säker boendemiljö är ett grannliga arbete. Riddargårdens vård- och omsorgsboende ligger alldeles intill Odenplan och nära Sveavägen, båda platser med hög trafikintensitet och många människor i rörelse. Förvaltningens bedömning är att det i verksamheten finns stor lyhörighet för när och om de äldre vill lämna sin boendeenhet och att de äldre får möjlighet att göra detta. Om och när det finns kodlås i anslutning till hissar eller andra utgångar ska koderna till dessa givetvis finnas angivna i anslutning till kodlåset.

Meningsfull tillvaro

Länsstyrelsens iakttagelser:

Länsstyrelsen konstaterar i sitt beslut att det finns en del gemensamma aktiviteter på Riddargården. Personalen uppgav vid besöket att man försöker göra de äldre delaktiga i de vardagliga sysslorna på enheten samt att man följer med de äldre ut och att man hinner sitta och samtala med dem.

Vid samtal med en närstående som befann sig på Riddargården vid länsstyrelsens besök framkom önskemål om att de anställda skulle ägna de äldre mer individuell uppmärksamhet.

Länsstyrelsen anger även att det av genomförandeplanerna inte framkommer vilka individuella behov som ska tillgodoses.

Förvaltningens svar:

Införandet av dokumentationssystemet ParaSoL innebär att kvaliteten på genomförandeplanerna ökar.

Övrigt kvalitetsarbete

Länsstyrelsens iakttagelser:

Vid besöket framkom att personalens kunskaper om anmälningsskyldighet enligt 14 kap 2§ SoL varierar. Länsstyrelsen konstaterar dock att det finns anmälningsblanketter och instruktioner samt att det förs diskussioner om lagens innebörd.

En närstående har till länsstyrelsen uppgivit att det saknas information om förändringar i verksamheten och information om förändringar i tillståndet hos de äldre.

Länsstyrelsen påtalar i sitt beslut att verksamheten måste utveckla arbetsmetoder för hur fel och brister i verksamheten ska identifieras, dokumenteras, analyseras och åtgärdas i enlighet med SOSFS 2006:11.

Förvaltningens svar:

I verksamhetens kvalitetsråd pågår ett arbete med att utveckla arbetsmetoder som säkerställer kvaliteten i enlighet med SOSFS 2006:11.

Bilaga

Länsstyrelsens beslut med anledning av genomförd tillsyn på Riddargårdens vård- och omsorgsboende.